

Ringerike kommune
Postboks 123 - Sentrum
3502 HØNEFOSS

Lovlighetskontroll - Ringerike kommune - budsjett 2014 - økonomiplan 2014 - 2017

Vi viser til innsendte budsjettdokumenter.

VEDTAK

Kommunen er underlagt statlig kontroll og godkjenning etter kommuneloven § 60. Fylkesmannen har ikke funnet forhold som tilsier at budsjettvedtaket må oppheves, men ber kommunen være oppmerksom på Fylkesmannens merknader.

Etter § 15 i forskrifter om årsbudsjett skal årsbudsjettet, slik det er vedtatt av kommunestyret, foreligge som eget dokument innen 15. januar. Økonomiske oversikter må være utarbeidet innen 1. mars i budsjettåret.

Etter kommunelovens § 45, 3. punkt skal innstillingen til årsbudsjettet ha vært lagt ut til offentlig gjennomsyn i minst 14 dager før behandlingen i kommunestyret.

Frie inntekter

Kommunen har budsjettert med 659,7 mill. kr i skatt på inntekt og formue.

I 2013 var det en samlet skattevekst for kommunene i landet på 5,7 %. Kommunens skattenivå i 2013 var 85,3 % av landsgjennomsnittet.

I rammeoverføring til kommunene er det symmetrisk inntektsutjevning. Kommuner med skattenivå over landsgjennomsnittet får et trekk i 2014 tilsvarende 60 % av differansen mellom eget skattenivå og landsgjennomsnittet. Kommuner med skattenivå under landsgjennomsnittet får kompensasjon i 2014 tilsvarende 60 % av differansen mellom landsgjennomsnittet og eget skattenivå. Kommuner med skattenivå under 90 % av landsgjennomsnittet får også tilleggskompensasjon tilsvarende 35 % av differansen mellom 90 % av landsgjennomsnittet og eget skattenivå.

Kommunens frie inntekter består av ordinær skatt og statlig rammeoverføring, fratrukket inntektsutjevning. Sum frie inntekter er budsjettert til 1,380 mrd. kr. Dette ligger **25,5 mill. kr over** foreløpig inntektsprognose for 2014 som er beregnet til 1,354,2 mrd. kr. Denne inntektsprognosen bygger på innkommet skatt i 2013 og innbyggertall pr 01.01.2014.

Eiendomsskatt

Det er budsjettert med 54,5 mill.kr i eiendomsskatt for 2014, som er på samme nivå som for 2013.

Lønns- og prisstigning

Prisindikatoren for kommunesektoren for 2014 er i statsbudsjettet satt til 3,0 %. Denne består av påregnet lønnsvekst med 3,5 %. I tilleggsproposisjonen er prisindikatoren oppjustert til 3,1 %.

Avdrag

I økonomireglene er det gitt minimumskrav for størrelsen på årlige avdrag. Etter kommuneloven § 50, 7. ledd kan gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde ikke overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved det siste årsskiftet. Kommuneloven setter et minstekrav til totale låneavdrag for kommunen. En hovedregel vil være at årlige låneavdrag som et minimum bør utgjøre ca. 4 % av lånegjelden (når formidlingslån og avdrag på slike lån ikke er medregnet).

Det er budsjettert med 47 mill. kr i ordinære avdrag (utenom avdrag på formidlingslån). Dette avdragsnivået oppfyller minimumsnivået.

Driftsresultat

Kommuneloven § 46, pkt. 6 legger til grunn at det blir budsjettert med et driftsresultat som minst er tilstrekkelig til å dekke renter, ordinære avdrag og nødvendige avsetninger (inkl. inndekning av underskudd).

§ 3 i forskriftene om årsregnskapet presiserer nærmere det driftsregnskapet og investeringsregnskapet skal omfatte. Som hovedregel må for eksempel en inntekt og innbetaling som ikke er løpende bli ført i investeringsregnskapet.

Netto driftsresultat er budsjettert til 10,2 mill. kr. Det er ikke budsjettert med inndekning av akkumulert underskudd.

Det er generelt anbefalt at kommunene bør ha et netto driftsresultat i regnskapet på minimum 3 % av driftsinntektene. Dette er viktig for å kunne sette av midler til å møte en midlertidig ubalanse på driften og til finansiering av investeringer nå eller senere.

Fra 2014 skal all merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer overføres til investeringsregnskapet.

Kommunen hadde ved utgangen av 2013 et akkumulert underskudd på 27,7 mill. kr. Kommunen hadde budsjettert med inndekning av det resterende underskuddet på 21,2 mill. kr i 2013, jfr. sak nr. 69/13 av 20.06.13. Regnskapsresultatet for 2013 viser imidlertid et regnskapsmessig merforbruk på 6,5 mill.kr. Nytt akkumulert underskudd er 27,7 mill.kr, som i henhold til kommunens administrasjon skal nedbetales innen 2015. Kommunestyret må vedta nedbetaling av underskuddet ved behandling av årsregnskapet.

Investering, lånegjeld og kapitalutgifter

I 2014 er det planlagt brutto investeringer for til sammen 193,856 mill. kr, fordelt med 97,310 mill. kr på ikke-rentable investeringer og 96,546 mill. kr på rentable investeringer.

Investeringene er planlagt finansiert med bruk av lån på 114,956 mill. kr.

Etter fylkesmannens syn må vurderingen av investerings- og gjeldsnivået i stor grad være knyttet til selve driftsbalansen. Driftsbalansen viser om kommunen har økonomisk evne til å betjene nye låneopptak og drive investeringene. Så lenge kommunen har et oppsamlet regnskapsmessig merforbruk, vil det være nødvendig å holde investeringene på et lavt nivå.

Kommunen legger opp til betydelige investeringer i økonomiplanperioden. Det er nødvendig at kommunen fortløpende har et sterkt fokus på driftsbalansen. Etter fylkesmannens vurdering har kommunen overvurdert inntektssiden betydelig i budsjett og økonomiplan med hensyn til anslag på skatt- og rammetilskudd. Fylkesmannen avventer godkjenning av lån til ikke rentable investeringer til etter fremleggelse av rapport for første tertial.

Godkjenning av låneopptak

Fylkesmannen godkjenner låneopptak på 50,8 mill. kroner til rentable investeringer.

Fylkesmannen godkjenner opptak av startlån i Husbanken på 35 mill.kr.

Oppsummering

Etter fylkesmannens vurdering har kommunen følgende utfordringer:

- Kommunens anslag på skatt og rammetilskudd ligger 25,5 mill. kr over foreløpig inntektsprognose. Samtidig legger kommunen også opp til en betydelig vekst i skatt og rammetilskudd i hele økonomiplanperioden. I 2013 ble også kommunens anslag betydelig redusert. Realisme er en forutsetning for god økonomistyring.
- Kommunens investeringer bør ligge på et minimumsnivå så lenge kommunen må prioritere nedbetaling av akkumulert underskudd.
- Kommunen må ta høyde for at rentenivået kan stige. Ifølge kommunens beregning vil ett prosentpoengs økning i renten kunne gi økte renteutgifter med ca. 6 mill. kr.
- Eventuelle inntektsøkninger må gå til styrking av driftsresultatet og ikke økning av utgiftssiden.
- Kommunen må på sikt opparbeide seg buffere til å takle svingninger og uforutsette hendelser.

Med hilsen

Helen Bjørnøy
fylkesmann

Lisbet K. Smedaas Wølner

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift